

tagelser omkring Trajans forhold til senatet og omkring hans skattepolitik. At forfatteren kan konkludere, at retsstaten er vendt tilbage med Trajan, forekommer dog på det foreliggende grundlag dristigt.

Peter Ørsted

Irma Korkkanen: The Peoples of Hermanaric. Jordanes, Getica 116. Annales Academiae Scientiarum Fennicae ser. B, 187. Helsinki 1975. 89 s. Pris FM 25,00.

Interessen for studiet af Jordanes og de gotiske folks ældre historie har været stor i de senere år. Allerede samme år som J. Swennungs bøger (anmeldt i HT 12. r. 5, s. 488 ff.) udkom N. Wagner: *Getica. Untersuchung zum Leben des Jordanes und zur frühen Geschichte der Goten* (Berlin, 1967) og få år efter fulgte R. Hachmann: *Die Goten und Skandinavien. Quellen und Forschungen zur Sprach- und Kulturgeschichte der germanischen Völker* (Berlin, 1970) samt et bind med foredrag fra det svensk-rumænske gotersymposium i 1970 *Studia Gotica. Die eisenzeitlichen Verbindungen zwischen Schweden und Südosteuropa* (Kungl. Vitterh.akad. Handl., Antikvar. Ser. 25, Stockholm, 1972). I denne lærde litteratur kombineres historiske, arkæologiske og filologiske metoder til løsning af store og små problemer. En særlig interesse for filologerne frembyder navnestofet der ofte optræder i en både for indholdsanalyse og for kritik af håndskriftoverleveringen vanskelig, stærkt komprimeret listeform. Nærværende lille skrift tager fat på en sådan liste over folk som den legendariske ostrogoterkongen Hermanarik skal have undervundet. I Mommsens Jordanesudgave hedder det:

habebat si quidem quos domuerat Golthescytha Thiudos Inaunxis Vasinabroncas Merens Mordens Imniscaris Rogas Tadzans Athaul Navego Bubegenas Coldas. sed cum (osv. om heruler m. fl.).

I sit fortolkningsforsøg går Irma Korkkanen, som de fleste af sine forgængere, ud fra at der ligger en oprindelig liste på gotisk til grund, formidlet i korrumpert form af Jordanes' hovedkilde Cassiodor som ikke forstod dette sprog, og yderligere forvansket i den senere overlevering. Hun emenderer teksten således:

quos domuerant Gothi Scythathiodos inaxungis vasinabrocans merens mordens imniscans rogans iadzans athal naue goc peucenas celtas.

Heraf er mordviner, rugiere, iazyger, peucener og keltere kendte folkenavne, medens *inaxungis*, *vasinabrocans*, *merens* og *imniscans* opfattes som gotiske betegnelser (hhv. »vognboer«, »nomader«, »kongelige« og »sletteboer«), enten for enkelte skytherfolk (*Scythathiodos*) eller for disse som helhed. Endelig er *athal naue goc* Noahs ætling Gog fra Bibelen! I sin helhed viser listen således hen til egnene nord for Sortehavet hvor også heruleme boede, og hvortil den ostrogotiske domination i det 4. århundredes anden halvdel rimeligt kan begrænses. En fornuftig og metodisk fortolkning, forudsat at resultatet skal være fornuftigt.

Torben Damsholt

Ebbe Kløvedal Reich: Fæ og frænder. Syv en halv nats fortællinger om vejene til Rom og Danmark. Gyldendal 1977.

Det er ikke sædvanen, at en historisk roman omtales, endsige anmeldes i Historisk Tidsskrift. Af og til får historiske romaner, sådan i det abstrakte, et ord med på vejen i metodiske artikler, når man kommer ind på sondringen mellem historieforskning og -skrivning, eller – i mere sjældne tilfælde – når der fundes over det besynderlige i, at histo-